

Rudolf Bultmann (1884-1976)

BULTMANN, Rudolf. Ježíš Kristus a mytologie. 1. vyd. Praha: Oikúmené, 1995. ISBN 80-238-0468-5

[*vybrané výpisky pouze pro účely kurzu*]

15 – „*Jaký význam má Ježíšovo kázání i kázání celého NZ pro moderního člověka?*“ – 16 – „Musíme položit otázku, zda eschatologické kázání a mytologické výpovědi jako celek neobsahují ještě nějaký hlubší význam, který je skryt pod pláštěm mytologie.“ – „demytologizace“ – 17 – mytologie „ještě nedovede vytvořit abstraktní ideu transcendence, vyjadřuje svůj záměr v kategorii prostoru; transcendentního Boha si představuje jako bytost v nezměrné prostorové vzdálenosti“

18 – mytologická eschatologie – „Podobně jako je v představě nebe vyjádřena transcendence Boha v kategoriích prostoru, je opět v představě o konci světa ukázána transcendence Boha v kategorii času.“ – 20 – „*jaký je rozdíl mezi řeckým a biblickým chápáním?* Řekové shledávali v „osudu“ imanentní moc onoho světa“ – „nesdílejí mytologickou představu eschatologie jako nějaké kosmické události na konci času“

22 – „V k. myšlení není svoboda svobodou ducha, jenž se spokojuje s vnímáním pravdy; je to svoboda člověka být sám sebou. Svoboda je svobodou od hříchu, svobodou od špatnosti“ – 23 – 2 různé nároky na lidskou přirozenost – „P. vidí říši ducha

jako říši bez času a bez dějin“ × „Podle k. představy je člověk svým bytostným určením časný“

24 – „Prvotní k. Ježíšovo eschatologické kázání uchovalo a pokračovalo v něm v jeho mytologické formě. Avšak již velmi brzy započal proces demytologizace, částečně u Pavla, radikální výraz pak našel u Jana. Rozhodující krok učinil Pavel, který spatřoval bod obratu od starého světa ke světu novému nikoli v budoucnosti, nýbrž v příchodu JK.“ – 25 – „Pro Jana je Ježíšovo zmrtvýchvstání, seslání Ducha sv. a Ježíšova *parúsia* jedinou událostí a věřící mají již nyní věčný život.“

26 – „Demytologizovat znamená popírat, že je zvěst Písma a církve vázána na starý, zastaralý světový názor.“ – „K. kázání je *kérygma*, to znamená vyhlášení, které není adresováno teoretickému rozumu, nýbrž posluchači jako osobě.“ -> 31 – nejde o racionalizaci – „teprve demytologizace objasňuje pravý význam Božího tajemství“ – „Nepochopitelnost Boha neleží v rovině teoretického myšlení, nýbrž v rovině osobní existence. Tajemství, o něž se víra zajímá, nespočívá v tom, co je Bůh o sobě, nýbrž jak Bůh jedná s člověkem.“

40 – „Existenciální filosofie je vzdálena tomu, aby si činila nároky, že člověku zaručí sebeporozumění jeho vlastní existenci“ – to „se může realizovat jen v konkrétní situaci zde a nyní“ – 41 – „Bylo by nedorozuměním, kdybych si myslel, že mne existenciální analýza lásky může přivést k tomu, abych pochopil, jak mám zde a teď milovat. Existenciální analýza nemůže učinit nic více, než mi objasnit, že lásce mohu porozumět jen jako milující.“

46- „Ve víře si uvědomuji, že přírodovědecký světový názor nezahrnuje celou skutečnost světa a lidského života, nicméně víra nenabízí nějaký jiný světový názor, jenž by výpovědi přírodní vědy ze svého vlastního stanoviska korigoval. Víra právě tak uznává, že obraz světa, jaký podává přírodní věda, je nezbytný k tomu, abychom ve světě mohli vykonávat svou práci.“ – „Kdo se domnívá, že o zázracích lze hovořit jako o prokazatelných | událostech, prohřešuje se vůči myšlence, že Bůh jedná skrytým způsobem. Podřizuje Boží jednání kontrole objektivního pozorování. Vydává víru v zázraky kritice přírodovědy a takto tuto kritiku schvaluje.“

47 – „Právě formální, existenciální analýza lidské existence ukazuje, že hovořit o naší osobní existenci v obecných výrazech je opravdu nemožné. O mé osobní existenci mohu vypovídat pouze zde a nyní v konkrétní situaci mého života.“

50 – „Z tvrzení, že hovořit o Bohu znamená mluvit o mně samém, nijak nevyplývá, že Bůh není mimo věřícího. (Bylo by tomu tak jen tehdy, kdybychom vykládali víru jako nějaké čistě psychologické dění.)“ – 51 – „tvrzení víry týkající se jejího předmětu, Boha, nelze objektivně dokázat. To není slabina víry, nýbrž její opravdová síla...“ – „Kdyby bylo možno vztah mezi vírou a Bohem dokázat stejně jako jsou dokazatelné vztahy mezi subjektem a objektem ve světských situacích, byl by takto Bůh postaven na stejnou úroveň se světem, kde je požadavek důkazu legitimní.“ – „základ a předmět víry jsou identické“

„existenciální porozumění ... ukazuje, že ... existenciální sebeporozumění ... se uskutečňuje výhradně zde a nyní jakožto mé vlastní sebeporozumění“ – „Filosofická analýza ukazuje, co

existence znamená abstraktně. Naproti tomu existenciální, osobní sebeporozumění neříká, co znamená existence abstraktně, ale ukazuje to na mém životě jako konkrétní osoby v jistém zde a nyní.“ – 54 – „Filosofická analýza – jak ukázal Heidegger – nemůže nic více, než člověku vysvětlit, že chce-li v plném osobním smyslu existovat, musí být otevřený vůči budoucnosti.“ – 55 – „Víra jako otevřenost vůči budoucnosti je svobodou od minulosti, poněvadž je to víra v odpuštění hříchů.“